

7 MAART 2002

VI B

ARBEIDSHOF-GENT

331.823:

Afdeling Gent

613.62

1^e kamer

(Gec. Wet 03/06/1970) art. 32

AR Nr. 61/00

FBZ // G.K.

BETREFT: BEROEPSRISICO'S – BEROEPSZIEKTEN IN DE PRIVE SEKTOR – Schade en schadeloosstelling – Lijst van beroepsziekten – Blootstelling – Vermoeden – Causaal verband – Verwijdering – Zwangere werkneemster.

Artikel 32, eerste lid Beroepsziektenwet:

- bewijsregeling van het wettelijk vermoeden in het geval waarin de Belgische lijst van beroepsziekten enkel de causale agens vermeldt (en niet het overeenstemmend syndroom): solvents of oplosmiddelen
- wettelijk vermoeden heeft uitwerking wanneer het bestaan van een adequaat oorzakelijk verband tussen blootstelling en ziekte wordt aangetoond (i.e. een voldoende graad van medisch-wetenschappelijk erkende waarschijnlijkheid omtrent het causaliteitsverband): causaliteitsmechanisme dat werd bestudeerd, waargenomen en wetenschappelijk bevestigd

Artikel 37 Beroepsziektenwet:

- persoon bedreigd door een beroepsziekte
- maatregel van preventie en verwijdering uit het schadelijk milieu
- zwangere werkneemster
- gevaar voor de foetus: foetus heeft geen afzonderlijk bestaan als juridisch persoon voor de Beroepsziektenwet en maakt deel uit van de fysieke persoon die de door de Beroepsziektenwet beoogde gezondheidsbescherming geniet.

Eveneens gerangschikt in de Nationale Documentatie onder referentie VI B – art. 37.

RS 60012

ARBEIDSHOF
TE
GENT

Afdeling : Gent
Eerste kamer

7 maart 2002

141

A.R. nr. : 61/00

Rep. nr. 196

OPENBARE TERECHTZITTING VAN ZEVEN MAART TWEEDUIZEND EN
TWEE.

IN DE ZAAK VAN :

FONDS VOOR BEROEPSZIEKTEN, openbare instelling onder toezicht van de
Minister van Sociale Voorzorg, met zetel te 1030 Brussel, Sterrenkundelaan 1,
APPELLANT, ter openbare terechtzitting vertegenwoordigd door meester S.
Goeminne, loco meester D. Van De Gehuchte, advocaat te Gent,

TEGEN :

G. [REDACTED]

GEINTIMEERDE, ter openbare terechtzitting vertegenwoordigd door meester P.
Landuyt, advocaat te Antwerpen.

Gelet op de stukken van het dossier van de rechtspleging, inzonderheid het eens-
luidend verklaard afschrift van het vonnis van 6 september 1999 van de eerste kamer van
de Arbeidsrechtbank te Gent, op tegenspraak gewezen in de zaak van partijen, dragend het
volgnummer 122.287/95 van de algemene rol en waarvan geen betekening voorligt.

Gelet op het verzoekschrift tot hoger beroep van 7 februari 2000, op 8 februari
2000 ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Gent, neergelegd.

Gehoord de partijen in de uiteenzetting van hun middelen en conclusies ter open-
bare terechtzitting van 15 november 2001.

Bij exploit, op 7 november 1995 betekend door Stefaan Van Meerbeek, plaats-
vervangend gerechtsdeurwaarder van Florent Koekelbergh, gerechtsdeurwaarder te We-
zenbeek-Oppem, heeft [REDACTED] G. [REDACTED] het Fonds voor Beroepsziekten gedagvaard om voor
de Arbeidsrechtbank te Gent te verschijnen.

De vordering strekte ertoe :

el 792 Ger. W. op 7 maart '02
afgevoerd aan partijen en
afgevoerd afschrift aan beide raadslieden

- de beslissing van het Fonds voor Beroepsziekten (met kenmerk: I/TDN Doss. 512.177/RS) van 31 maart 1995 te vernietigen;
- te zeggen voor recht dat zij gerechtigd is op toepassing van het artikel 37, § 2, tweede lid, van de gecoördineerde wetten (betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten) wegens verwijdering uit het werksmilieu ingevolge zwangerschap;
- het basisloon te bepalen;
- het Fonds voor Beroepsziekten te veroordelen om haar te betalen 90% van het gemiddeld dagloon tijdens de periode van 19 september 1994 tot en met 22 maart 1995 (de laatste datum van begin van de 7 weken die voorafgingen aan de vermoedelijke datum van bevalling), meer de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding, bij vonnis uitvoerbaar verklaard bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en met uitsluiting van het vermogen tot kantonnement.

In zijn conclusies, neergelegd ter griffie van de Arbeidsrechtbank, verzette het [REDACTED] Fonds voor Beroepsziekten zich niet tegen de aanstelling van een deskundige "met de gebruikelijke opdracht (diagnose 1.124.01)".

Een (in hoger beroep niet bestreden) tegensprekelijk voorbereidend vonnis van 24 juni 1996 van de eerste kamer van de Arbeidsrechtbank te Gent verklaarde de vordering toelaatbaar en stelde, alvorens ten gronde recht te doen, dokter M. De Schryver, arts te Lochristi, als deskundige aan, met als opdracht de rechtbank van advies te dienen nopens de vraag of er voldoende redenen waren om [REDACTED] G [REDACTED] tijdelijk, dit is voor de periode van 19 september 1994 tot en met 22 maart 1995, uit het werksmilieu te verwijderen, omdat zij blootgesteld was aan het risico van een beroepsziekte.

Die deskundige, die [REDACTED] G [REDACTED] op 23 januari 1997 heeft onderzocht, legde zijn verslag op 15 april 1997 ter griffie van de Arbeidsrechtbank neer. Hij beantwoordde de in zijn opdracht gestelde vraagstelling bevestigend.

In zijn op 13 augustus 1998 ter griffie van de Arbeidsrechtbank neergelegde conclusies vorderde het Fonds voor Beroepsziekten, in hoofdorde, de afwijzing van de eis en, in ondergeschikte orde, dat de rechtbank de deskundige met een bijkomende opdracht zou gelasten, nl. waarom hij de rubriek "Tricky tot research" van een artikel uit "Work Health Safety 1996", evenmin als de conclusie dat het niet vast staat dat er een verband is tussen

In haar conclusies, neergelegd ter griffie van de Arbeidsrechtbank op 12 mei 1999, vorderde [REDACTED] G [REDACTED] dat het basisloon (voor de referentieperiode van 19 september 1993 tot 18 september 1994) op 666.775 frank zou worden bepaald.

Het dictum van het bestreden eindvonnis van 6 september 1999 luidt als volgt:

"Verklaart de vordering gegrond.

Doet de beslissing van (het Fonds voor Beroepsziekten), zoals betekend op 31 maart 1995, teniet.

Zegt voor recht dat er voldoende redenen waren om ([REDACTED] G [REDACTED]) tijdelijk, voor de periode van 19 september 1994 tot en met 22 maart 1995, uit het werksmilieu te verwijderen wegens blootstelling aan het risico van een beroepsziekte.

Veroordeelt (het Fonds voor Beroepsziekten) tot betaling van de hiermede overeenstemmende vergoedingen, daarbij rekening houdend met de bepaling van art. 37 par. 2, tweede lid van de wet van 3 juni 1970.

Verhoogt de toe te kennen vergoedingen met de gerechtelijke intresten.

Vereffent de kosten in hoofde van ([REDACTED] G [REDACTED]) op 3.227 frank dagvaarding, 3.780 frank rechtsplegingsvergoeding (herleid) en 2.050 frank aanvullende rechtsplegingsvergoeding (volgens opgave).

Veroordeelt (het Fonds voor Beroepsziekten) tot de kosten (art. 53 wet 3.6.1970), alsmede tot de kosten van het deskundig onderzoek, te begroten op 39.153 frank.

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgtocht, met uitsluiting van het vermogen van kantonnement".

De eerste rechter stelde zijn uitspraak in essentie op het advies van de door hem aangestelde deskundige. Hij overwoog eveneens dat partijen hem geen cijfermatige gegevens overlegden in verband met de vaststelling van de vergoedingen, zodat hij zich niet in staat achtte dienaangaande een beslissing te nemen.

* * *

In zijn verzoekschrift tot hoger beroep vordert het Fonds voor Beroepsziekten dat het bestreden vonnis van 6 september 1999 zou worden teniet gedaan en dat het Arbeidshof de oorspronkelijke vordering van [REDACTED] G [REDACTED] zou afwijzen als ongegrond.

Het acht zich gegriefd om de volgende redenen:

- de eerste rechter volgde onterecht het eindadvies van de deskundige: de deskundige stelt immers dat er een vermoeden van schadelijkheid zou zijn, zonder dat hij dat wetenschappelijk kan bewijzen;
- **G** dient te bewijzen dat zij werd blootgesteld aan het risico van een beroepsziekte die voorkomt op de lijst van beroepsziekten; de beroepsziekte dient nominatief op de lijst voor te komen, wat *in casu* niet het geval is; zij dient dan ook haar blootstelling aan het beroepsrisico te bewijzen overeenkomstig de vereisten van het artikel 32 van de Gecoördineerde Wetten ("... indien deze blootstelling volgens algemeen aanvaarde medische inzichten, van aard is om de ziekte te veroorzaken."); uit de motivering van het bestreden vonnis blijkt dat er in de medische literatuur geen eensgezindheid is; **G** kon de deskundige slechts één artikel in de medische literatuur bezorgen dat een verband aantoonde tussen een spontane misval en blootstelling aan organische oplosmiddelen en in het bijzonder aan alifatische koolwaterstoffen in de grafische industrie (op basis van dat artikel wijzigde de deskundige zijn oorspronkelijk advies); een alleenstaand artikel is geen "algemeen inzicht", des te meer daar de auteur van dit artikel zelf erkent dat de bevindingen enkel een verband suggereren en dus niet bewijzen;
- de deskundige toont geen specifiek risico aan; hij stelt zonder meer dat het hem verantwoord voorkwam te besluiten dat de beslissing tot werkverwijdering die genomen werd, kan worden aangezien: *"... als een voorzichtige maatregel, zij het meer op basis van voorzichtigheid en de wens om elk risico te vermijden, dan op basis van gevestigde wetenschappelijke gegevens dat in de concrete situatie een risico bewezen is. Derhalve wordt het besluit van de eerste bespreking in deze zin gewijzigd zodat een verwijdering verantwoord voorkomt op basis van het vermoeden van schadelijkheid van scheikundige stoffen waaraan betrokkene zou blootgesteld geweest zijn tijdens haar zwangerschap ..."*
- de deskundige acht de verwijdering aangewezen indien er een vermoeden is van blootstelling aan scheikundige stoffen waaraan **G** zou kunnen zijn blootgesteld;
- de eerste rechter kan zich wettelijk niet steunen op dit advies gezien het artikel 37, § 1 Beroepsziektenwet vereist dat **G** concreet aantoonde dat zij bedreigd wordt door een beroepsziekte;

- [REDACTED] G [REDACTED] steunt zich op een blootstelling aan chemische agentia (code 1.1.). De lijst van beroepsziekten somt niet nominatief de beroepsziekte op die in aanmerking wordt genomen voor verwijdering, maar enkel de chemische agentia;
- [REDACTED] G [REDACTED] toont wel een blootstelling aan volgende chemische agentia, blootstelling die door het Fonds voor Beroepsziekten niet wordt betwist: isocyanaten (cyanogeenverbindingen – code 1.103.05), butylacetaat (organische esters – code 1.118.09), aceton (kentonen – code 1.121.807), white spirit (alifatische koolwaterstoffen – code 1.116); zij toont evenwel niet aan welke beroepsziekte deze chemische agentia eventueel kunnen veroorzaken; het advies van de deskundige geeft op dit vlak ook geen uitsluitel, gezien hij een verwijdering adviseert omdat er mogelijk gevaar zou kunnen zijn voor haar, zonder dit te specificeren;
- rekening houdend met het advies van de deskundige is niet voldaan aan de wettelijke voorwaarden om de verwijderingsvergoeding aan [REDACTED] G [REDACTED] toe te kennen.

* * *

[REDACTED] G [REDACTED] vordert van haar kant de bevestiging van dat vonnis en de veroordeling van het Fonds voor Beroepsziekten tot de kosten van het hoger beroep.

* * *

De beoordeling.

Het hoger beroep werd tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld. Het is ontvanke-
lijk.

* * *

Het artikel 37, §1 van de Wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroeps-
ziekten, gecoördineerd op 3 juni 1970, luidt:

“Indien het daartoe voldoende redenen aanwezig acht kan het Fonds voor Be-
roepsziekten op advies van de door de Koning aangewezen arts aan ieder door een be-
roepsziekte getroffen of bedreigde persoon voorstellen zich verder, hetzij voor een tijd, het-
zij voorgoed, te onthouden van iedere activiteit die hem nog aan het risico van bedoelde
ziekte zou blootstellen en de door hem uitgeoefende activiteit tijdelijk of voorgoed stop te
zetten.

Wordt beschouwd als bedreigd door een beroepsziekte de werknemer bij wie een
vatbaarheid voor een beroepsziekte of de eerste verschijnselen van de ziekte worden vast-

— Het betreft dus een maatregel van preventie en verwijdering uit het schadelijk milieu, en die tot de wettelijke opdrachten van het Fonds voor Beroepsziekten behoort (cf. de artikelen 6, 1° en 18, 3° Beroepsziektenwet).

Eén van de doelstellingen van het artikel 37 Beroepsziektenwet (oud artikel 33 van de Wet betreffende de schadeloosstelling voor en de voorkoming van beroepsziekten van 24 december 1963) is de voorkoming van de beroepsziekte of althans de beperking van de schade ingevolge deze ziekte (cf. Memorie van Toelichting, Parl. St., Senaat, zitting 1962-63, 29 mei 1963, 237 (10-11)).

Indien het gaat om zwangere werkneemsters (die instemmen met het voorstel voor een tijdelijke stopzetting) wordt het recht op de vergoedingen (voor volledige tijdelijke arbeidsongeschiktheid) beperkt tot de periode die valt tussen het begin van de zwangerschap en het begin van de zeven weken die voorafgaan aan de vermoedelijke datum van de bevalling (aldus het artikel 37, §2, tweede lid, Beroepsziektenwet).

* * *

██████ G █████ werkte in de hoedanigheid van hulpdrukster in loondienst van de n.v. Abbeloos te Dentergem, een onderneming die zich inlaat met zeefdruk op textiel.

In het begin van haar zwangerschap werd ze onwel bij de geur van de verven en vooral van een verfoplosser en haar gynaecoloog zou haar hebben medegedeeld dat "iets" abnormaals in het bloed aanwezig was, wat bij een volgende controle verdwenen was. het blijkt evenwel uit niets wat hiermede bedoeld was.

De bundel van het Fonds voor Beroepsziekten bevat een verklaring van de arbeidsgeneesheer van 16 september 1994 (afgelegd krachtens het artikel 239, 2° van het K.b. van 4 november 1963), naar luid waarvan het ████████ G █████ wegens zwangerschap verboden was om met ingang van 19 september 1994 haar normale arbeid nog verder uit te oefenen ("patiënte is (...) blootgesteld aan kleurstoffen, koolwaterstoffen, esters, isocyanaten"). Wegens haar zwangerschap werd haar dus door de arbeidsgeneesheer (in het kader van de Arbeidswet, artikel 42, § 1, 3°) verbod opgelegd haar normale arbeid verder uit te oefenen.

██████ G █████ heeft vervolgens op 20 oktober 1994 een aanvraag om schadeloosstelling wegens tijdelijke verwijdering uit het risico van beroepsziekte wegens zwanger-

— Bij die aanvraag was een medisch getuigschrift van de adviserend geneesheer van haar ziekenfonds gevoegd. De risico's waaraan zij was blootgesteld werden door hem als volgt omschreven: koolwaterstoffen (1116), esters (111808) en kleurstoffen.

In het expertiseverslag van de industrieel ingenieur van de dienst risicobepaling van het Fonds voor Beroepsziekten werd evenwel tot het besluit gekomen dat de verwijdering ten laste van het Fonds niet kon worden aanvaard; de op de arbeidsplaats ("een zeefdrukkerij, drukker op textiel") gebruikte producten werden door hem als volgt beschreven:

- kleurstoffen: allen wateroplosbare pigmenten, geen aromatische amines;
- geen gebruik van EGME, EGEE en hun esters (acetaten);
- geen gebruik van isocyanaten op werkpost van betrokkene;
- gebruikte solvent voor het kuisen van kaders en zeefdoeken: butylacetaat: $\text{CH}_3 \text{ COO} (\text{CH}_2)_3 \text{ CH}_3$ (1118.09);
- white spirit vrij van benzeen (1116).

Aan [REDACTED] G [REDACTED] werd door het Fonds voor Beroepsziekten aldus zijn beslissing van 31 maart 1995 betekend naar luid waarvan haar aanvraag ongegrond was, aangezien de medisch adviseur van het Fonds van oordeel was dat het artikel 37 Beroepsziektenwet niet moest worden toegepast: zij kwam volgens het Fonds niet in aanmerking voor een tijdelijke verwijdering, onder andere omdat zij niet werd blootgesteld aan het risico van een beroepsziekte voorkomend op de lijst der erkende beroepsziekten.

[REDACTED] G [REDACTED] is tenslotte op 9 mei 1995 zonder complicaties bevallen (de verwachte bevallingsdatum was 10 mei 1995).

* * *

De Belgische lijst van de beroepsziekten (cf. het K.b. van 28 maart 1969 houdende vaststelling van de lijst van de beroepsziekten die aanleiding geven tot schadeloosstelling) is hybride: nu eens vermeldt zij enkel de causale agens (b.v. de beroepsziekten veroorzaakt door chemische agentia), dan weer uitsluitend de ziekte en, tenslotte – maar uitzonderlijk – terzelfdertijd de ziekte, én de agens (b.v. 9.307: mesotheliom veroorzaakt door asbest).

Wanneer, zoals in de onderhavige casus, enkel de causale agens wordt vermeld – en dus niet het daarmee overeenstemmend syndroom – worden alle syndromen die de medische wetenschap aan die agens toeschrijft in principe erkend (cf. VANDEWEERDT, M.,

auteur geeft een voorbeeld op het vlak van de chemische agentia: verscheidene stoffen die op de lijst waren opgenomen wegens hun toxisch effect, bleken later ook kankerverwekkend te zijn; automatisch werden die kankers als beroepsziekten in de zin van de wet beschouwd zonder dat de beroepsziektenlijst diende te worden aangepast; hij onderstreept, enerzijds, een voordeel van dat systeem (zijn aanpassingssoupllesse aan de evolutie van de medische wetenschap), maar onderkent, anderzijds, ook een nadeel, omdat met een omschrijving van het type "*beroepsziekten veroorzaakt door ...*" het zelfs in een zogeheten "lijstensysteem" niet meer de Koning en Hij alleen is die de ziekten bepaalt die als beroepsziekten moeten worden aangezien: het uitvoerend orgaan moet het begrip "beroepsziekte" definiëren en implementeren, met een toetsingsmogelijkheid voor de arbeidsgerechten); auteur VANDEWEERDT refereert ook aan VIAENE, J. & LAHAYE, D. in "Medische en juridische causaliteit – de betekenis van de door de wetgever "erkende" beroepsziekten" (R.W. 1975-76, 481-482 noot 10: "*(...) Wanneer de ziekte niet met name doch enkel met verwijzing naar haar oorzakelijke agentia genoemd is, moet door het slachtoffer van zulke aandoening alleen worden aangetoond dat de medische literatuur heel in het algemeen aanvaardt dat dergelijke ziekten door deze agentia kunnen veroorzaakt worden.(...)* ").

Wanneer de ziekte niet op nauwkeurige wijze in de beroepsziektenlijst wordt beschreven of wanneer er twijfel bestaat ten aanzien van het schadelijk karakter van de blootstelling, moet in eerste instantie het bestaan worden geleverd van een adequaat oorzakelijk verband tussen de blootstelling en de ziekte. Op dat ogenblik heeft het wettelijk vermoeden uitwerking (cf. VANDEWEERDT, M., aangeh. w., 440-441; VANDEWEERDT, M., Medische en juridische causaliteit, Uit: "Sociale zekerheid in beweging", Maklu, 1993, 322-324).

Is er te dezen aan adequaat causaal verband, een voldoende graad van medisch-wetenschappelijk erkende waarschijnlijkheid omtrent het causaliteitsverband?

Het is van algemene bekendheid dat solvents of oplosmiddelen giftig zijn en gezondheidsrisico's inhouden.

Vanuit diverse hoeken worden sensibiliseringscampagnes gevoerd (zie b.v. de informatiebrochure voor werknemers in de grafische nijverheid (waartoe de zeefdrukkerijen behoren), geïntituleerd "*Solventen*", in december 1999 uitgegeven door het A.B.V.V.).

Er bestaan talrijke studies en onderzoeken die de vinger leggen op de negatieve

zaak door sommige blootstellingen en door sommige agentia in het arbeidsmilieu (cf. Guide Social Permanent, "Maladies professionnelles", T. II, Ch. II; 1, 260 (noot 3)).

■ G ■ verwijst naar een in het internationale tijdschrift "Work Health Safety" (p. 465-466) verschenen pennenvrucht van Päivi HAAVISTO ("What every mother should know about solvents" (i.e. wat iedere moeder over solvents (organische oplosmiddelen) moet weten)), waarvan de korte inhoud luidt: "*Daily exposure to solvents can reduce fertility and increase the miscarriage risk. Even low exposure levels shorten the odds for successful conception*" (vrij vertaald: dagelijkse blootstelling aan solvents kan de vruchtbaarheid verminderen en het miskraamrisico verhogen. Zelfs lage blootstellingsgraden verminderen de kans op een geslaagde conceptie). Het betreft een recensie van een wetenschappelijke publicatie van Markku SALLMÉN en Marja-Liisa LINDBOHR van het Finnish Institute of Occupational Health, geïntituleerd "*Reduced fertility among women exposed to organic solvents*" en gepubliceerd in het "*American Journal of Industrial Medicine*" (27/1995). Zoals uit de titel van die publicatie blijkt, hebben zij onderzoek verricht dat hen deed besluiten tot een vermindering van de vruchtbaarheid bij vrouwen die worden blootgesteld aan organische solvents: de bevindingen van het Sallmén-team laten uitschijnen dat solvents een risico kunnen vertonen voor spontane abortus van bij het vroege stadium van de zwangerschap, zelfs voordat de toekomstige moeder zich van haar zwangerschap bewust is ("*Sallmén's findings suggest that solvents may present a risk of spontaneous abortion from the very early stages of pregnancy – even before the mother-to-be is aware she is expecting*"); dagelijkse blootstelling aan solvents vermindert de bevruchtungskans met de helft.

Het verband tussen een miskraam en de blootstelling aan organische solvents was reeds eerder aan het licht gebracht door Marja-Liisa LINDBOHR in haar wetenschappelijke studie "*Parental occupational exposure and spontaneous abortion*" (Acta Universitatis Tampereensis, ser A, vol. 317, Tampere 1991), aldus HAAVISTO: vorster LINDBOHR deed – *nota bene* over een tijdspanne tussen 1965 en 1983 – een toch wel grondige en gerichte vruchtbaarheidstudie op een groep van 197 vrouwen: solvents kunnen op de foetus een toxisch effect hebben. Het Hof noteert in dat verband in het bijzonder de volgende passus: "*a particularly marked risk is associated with exposure to alifatic hydrocarbons in the printing*

industry" (vrij vertaald: een duidelijk merkbaar risico wordt in verband gebracht met de blootstelling aan alifatische koolwaterstoffen in de grafische industrie (*sic* !)).

De door de Arbeidsrechtbank aangestelde deskundige, dokter De Schryver, stelt dat die alifatische koolwaterstoffen "overwegend aanwezig zijn als oplosmiddel in white spirit", product dat in het tewerkstellend bedrijf van [REDACTED] G [REDACTED] wordt gebruikt. De deskundige wijst ook op die arbeidsplaats aanwezige blootstelling aan homologen van benzeen. Op basis van de beschreven studie in het bovengenoemde wetenschappelijk tijdschrift ("*een uitgave van een ernstig instituut*", aldus de deskundige) deden zij hem in zijn eindconclusie ertoe besluiten dat er redenen waren om [REDACTED] G [REDACTED] in de beschouwde periode, dus tijdelijk, uit het arbeidsmilieu te verwijderen.

Het Fonds voor Beroepsziekten stelt uitdrukkelijk niet te betwisten dat Kathleen Galle op haar werk onder meer aan alifatische koolwaterstoffen blootgesteld was.

Zij komen op de Belgische beroepsziektenlijst voor onder het codenummer 1.116.

Het Arbeidshof acht aan de hand van de boven aangehaalde elementen op afdoende wijze aangetoond dat er een medisch causaal verband kan bestaan tussen de blootstelling aan die agens, enerzijds, en spontane abortus (*in casu* het mogelijk te verwachten syndroom waartoe de agens aanleiding kan geven), anderzijds.

Oplosmiddelen kunnen trouwens door de placenta gaan en zo de foetus bereiken (cf. "Solvents", Uitg. Arbeid en milieu, p. 40; KOTEN, J.W., Menselijke schade 9, Arts en Arbeid 1, Maklu, p. 134-135). Zij kunnen in de vroege stadia van de zwangerschap vlot naar de foetus overgaan en zelfs allerhande teratologische verwikkelingen geven, zoals spina bifida (i.e. een spleet in de ruggengraat) en anencephalie (i.e. gedeeltelijke afwezigheid der hersenen); zij kunnen ook in latere stadia de fetale hersenstructuur aantasten, die later blijvende gedragsstoornissen kunnen ontwikkelen, wat bekend is onder de naam "behavioral teratology" (cf. Prof. Dr. D.F. SWAAB van het Netherlands Institute for Brain Research, "*What may go wrong in brain development due to chemicals?*").

Het Hof noteert dat volgens de medische literatuur ook benzeen behoort tot de chemicaliën die een risico vertonen voor de zich ontwikkelende foetus (cf. DERELANKO, M. & HOLLINGER, M., Handbook of Toxicology (sec. ed.), p. 503-504).

Benzeen en de homologen van benzeen komen evenzeer op de Belgische beroepsziektenlijst voor (respectievelijk onder de codenummers 1.121.01 en 1.121.02).

Te dezen betreft het agentia die een specifiek risico voor de foetus betekenen: de blootstelling is eventueel niet schadelijk voor de moeder, maar wel voor de foetus. Verwijdering uit zulk beroepsrisico komt dus neer op een maatregel ter bescherming van de zwangerschap (cf. VANDEWEERDT, M., Beroepsziekten: begripsvorming en rechtspraak, Uit: Ontwikkelingen van sociale zekerheid: 1990-1996, Die Keure, 607).

Het causaliteitsmechanisme werd dus bestudeerd, waargenomen en wetenschappelijk bevestigd.

Aan de hand van de gegevens van het dossier moet worden aangenomen dat in casu de blootstellingen van die aard zijn dat zij "volgens algemeen aanvaarde medische inzichten" (cf. artikel 32, tweede lid, Beroepsziektenwet) de spontane abortus kunnen veroorzaken, respectievelijk een ernstig risico voor de normale ontwikkeling van de foetus kunnen inhouden.

De gevaren voor de foetus van de zwangere vrouw-werkneemster in haar werksituatie heeft Kathleen Galle aangetoond.

De beveiliging tegen dat ernstig bedreigend risico maakt inherent deel uit van de sociale zekerheid, waartoe het wettelijk stelsel van de verzekering tegen de beroepsziekten behoort. De voorkoming dat dit risico zich realiseert is dan ook een wettelijke prioriteit.

* * *

Verder laat het Fonds voor Beroepsziekten in zijn conclusies het volgende gelden: *"Ten onrechte stelt (Kathleen Galle) dat de finaliteit van de verwijdering in het kader van de wet van 3 juni 1970 de bescherming is van moeder EN kind. Deze stelling is ruimer dan dat art. 37 van de wet (...) voorziet; de beroepsziektenwet beoogt immers enkel de bescherming van de moeder. (...) Indien er enkel gevaar is voor het ongeboren kind kan de arbeidsgeestesheer van oordeel zijn dat betrokkene dient te worden verwijderd, maar dit heeft niet als gevolg dat de verwijderde recht heeft op vergoedingen lastens het Fonds voor Beroepsziekten. Geïntimeerde wijst enkel op een eventueel gevaar voor het ongeboren kind. Dit laatste is niet voldoende om in aanmerking te komen voor vergoeding lastens het Fonds (...)".*

De these van die openbare instelling is toch wel verbazingwekkend. Zij wordt door het Hof in het geheel niet bijgetreden.

— Immers, de door het Fonds nagestreefde personele dissociatie tussen de zwangere werknemster, enerzijds, en haar in de baarmoeder ingenestelde ongeboren vrucht, anderzijds, vindt vooreerst nergens steun in de Beroepsziektenwet. De foetus heeft, wat de hier toe te passen wet betreft, geen afzonderlijk bestaan als juridisch persoon; hij maakt inherent deel uit van de fysieke persoon die de hier besproken, door de wet beoogde gezondheidsbescherming geniet: de zwangere werknemster.

Zij vindt trouwens evenmin bijval in de (overigens tot de invloedssfeer van het Fonds voor Beroepsziekten behorende) rechtsleer: cf. ROMBAUT, K. (bestuurssecretaris F.B.Z.) & VIAENE, J. (adjunct-administrateur F.B.Z.), Beroepsziekten, Uit: Recente ontwikkelingen van de sociale zekerheid 1980-1986, R.S.R., Kluwer Rechtswetenschappen, p. 198 (*"Indien de zwangere vrouw of (sic !) haar ongeboren vrucht bedreigd worden door een beroepsziekte, vermeld op de lijst van het K.B. van 11 juli 1969 kan ze door het F.B.Z. vergoed worden voor een tijdelijke volledige arbeidsongeschiktheid"*); VANDEWEERDT, M. (Hoofdgeneesheer FAO en medewerker FBZ), Beroepsziekten: begripsvorming en rechtspraak, Uit: Ontwikkelingen van de Sociale Zekerheid 1990-1996, Die Keure, 607, in fine, reeds boven in dit arrest vermeld).

Verder heeft spontane abortus toch ook een incidentie op het zwangerschapsbe-
loop en kan in voorkomend geval zelfs een medische ingreep (curettage) behoeven, zodat hij ongetwijfeld ook om die redenen betrekking heeft op de (lichamelijke en/of geestelijke) gezondheid van de zwangere werknemster, die wordt aangetast.

* * *

Besluitend: [REDACTED] G [REDACTED] moest worden aangezien als zijnde bedreigd door een beroepsziekte als bedoeld in het artikel 37 Beroepsziektenwet. Haar kon bovendien geen andere dienstbetrekking worden aangeboden. Het Fonds voor Beroepsziekten is vergoedingsplichtig.

* * *

Het Openbaar Ministerie laat terecht opmerken dat, aangezien de partijen de Arbeidsrechtbank geen cijfermatige gegevens hadden overgelegd in verband met de vaststelling van de vergoedingen, de eerste rechter stelde dat hij dienaangaande geen beslissing kon nemen. In hoger beroep vordert [REDACTED] G [REDACTED] slechts de bevestiging van het bestreden vonnis, zodat het Arbeidshof (dat strikt binnen de perken van het door de partijen inge-

817) niet dient te beslissen omtrent het in aanmerking te nemen basisloon, waarvan overigens ook in hoger beroep geen enkel spoor in het dossier terug te vinden is.

OP DIE GRONDEN,

HET ARBEIDSHOF,

Rechtsprekend op tegenspraak.

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, inzonderheid het artikel 24.

Gelet op het eensluidend, schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie, op 17 december 2001 neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Gent, door substituuut-generaal Antoine Lievens.

Alle andere en strijdige conclusies verwerpend als niet gegrond.

Oordelend binnen de perken van het hoger beroep.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond en wijst het af.

Bevestigt het dictum van het bestreden vonnis van 6 september 1999 van de eerste kamer van de Arbeidsrechtbank te Gent.

Legt ook de kosten betreffende de procesvoering in hoger beroep ten laste van het Fonds voor Beroepsziekten, overeenkomstig het artikel 53, tweede lid, Beroepsziektenwet.

Begroot het bedrag van die te vereffenen kosten op heden als volgt:

- aan de zijde van het Fonds voor Beroepsziekten:
- niet begroot bij gebrek aan omstandige opgave;
- aan de zijde van [REDACTED] G [REDACTED]
- vaste rechtsplegingsvergoeding (verminderd bedrag): 130,89 EUR

Aldus uitgesproken op donderdag zeven maart tweeduizend en twee door de eerste kamer van het Arbeidshof te Gent, zetelend te Gent en waarin zitting hadden: Vande Vyver Gregor, kamervoorzitter in het Arbeidshof, Deconinck Joris, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werkgever, Van der Hoeven Erwin, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-arbeider en Mathys Myriam, adjunct-griffier:

w.g. M. Mathys - E. Van der Hoeven - J. Deconinck - G. Vande Vyver.